

Aan de Gemeenteraad.

Raadsvergadering d.d.	:	2 november 2017
Commissievergadering d.d.	:	12 september 2017
Commissie	:	Commissie Grondgebied
Portefeuillehouder	:	wethouder R. Kruijswijk
Programmaonderdeel	:	801. Ruimtelijke ordening
	:	-
Registratienummer	:	2017012882
Productiedatum	:	7 juli 2017

Onderwerp

Concept Ontwikkelperspectief Binnenduinrand

Voorgesteld besluit:

De raad van de gemeente Bloemendaal;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 17 juli 2017

besluit:

Met inachtneming van Amendement C, het dictum:

Besluit:

het door het College voorgestelde besluit te vervangen door het onderstaande besluit:

De raad van de gemeente Bloemendaal;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 17 juli 2017

besluit:

1. in te stemmen met het concept ontwikkelperspectief Binnenduinrand met de onder 3 genoemde zienswijze;
2. het concept ontwikkelperspectief Binnenduinrand vrij te geven voor inspraak inclusief deze zienswijze;
3. als zienswijze aan te geven:
 - a. Het karakter en natuurwaarden van het gebied moeten nu en in de toekomst zeker worden gesteld, ook bij toename van bezoekers/toerisme. Overlast van het verkeer moet daarbij zoveel mogelijk worden voorkomen.
 - b. Bij de 4e Raadsconferentie (Inspraakreacties en Ontwikkelperspectief) in december 2017 dienen de consequenties voor de binnenduinrand en specifiek de gemeente Bloemendaal m.b.t. onderstaande sporen voldoende aandacht te krijgen:
 - toeristisch-recreatieve doorontwikkeling van de kust(plaatsen) tot "Amsterdam Beach" met behoud van rust en ruimte;
 - verkenning van de mogelijkheden om het gehele duingebied onder de noemer van "Nationaal Park" te brengen en als zodanig te promoten;
 - ontwikkeling van een marketing- en promotiestrategie voor de Binnenduinrand in lijn met het project "Amsterdam bezoeken, Holland zien".

Amendement C wordt **aangenomen**, met 14 stemmen voor (VVD, D66, GroenLinks, CDA, PvdA) en 4 stemmen tegen (Liberaal Bloemendaal, Hart voor Bloemendaal).

De raad stelt vast dat hiermee het raadsbesluit is vervangen en om die reden niet in stemming wordt gebracht.

1. in te stemmen met het concept ontwikkelperspectief Binnenduinrand met de onder 3. genoemde zienswijze;
2. het concept ontwikkelperspectief Binnenduinrand vrij te geven voor inspraak, inclusief deze zienswijze;
3. als zienswijze aan te geven:
 - a. Het karakter en natuurwaarden van het gebied moeten nu en in de toekomst zeker worden gesteld, ook bij toename van bezoekers/toerisme. Overlast van verkeer moet daarbij zoveel mogelijk worden voorkomen.
 - b. Bij de 4^e raadsconferentie (Inspraakreacties en Ontwikkelperspectief) in december 2017 dienen de consequenties voor de binnenduinrand en specifiek gemeente Bloemendaal m.b.t. onderstaande sporen voldoende aandacht te krijgen:
 - toeristisch-recreatieve doorontwikkeling van kust(plaatsen) tot "Amsterdam Beach" met behoud van rust en ruimte;
 - verkenning van de mogelijkheden om het gehele duingebied onder de noemer van "Nationaal Park" te brengen en als zodanig te promoten;
 - ontwikkeling van een marketing- en promotiestrategie voor de Binnenduinrand in lijn met het project "Amsterdam bezoeken, Holland zien".

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad der gemeente Bloemendaal, gehouden op 2 november 2017

, voorzitter

, griffier

Besluit raad:

Amendement C wordt **aangenomen**, met 14 stemmen voor (VVD, D66, GroenLinks, CDA, PvdA) en 4 stemmen tegen (Liberaal Bloemendaal, Hart voor Bloemendaal). De raad stelt vast dat hiermee het raadsbesluit is vervangen en om die reden niet in stemming wordt gebracht.

Afwezig: 1 (GrL)

Voorgesteld besluit

1. in te stemmen met het concept ontwikkelperspectief Binnenduinrand, waarin opgenomen de volgende 'sporen' voor uitvoering:
 1. opstelling van een regionaal uitvoeringsplan voor de buitenplaatsen, waarbij de ruimtelijke, culturele, recreatieve en toeristische aspecten op de verschillende schaalniveaus (lokaal, regionaal en MRA) in samenhang worden uitgewerkt;
 2. opstelling van een regionale strategie voor de gehele reeks open gebieden, waarin gezocht wordt naar de optimale mix van agrarische functies, natuur, recreatie en landschappelijke waarden; inclusief de realisatie van verbindingzones naar het achterland;
 3. toeristisch-recreatieve doorontwikkeling van de kust(plaatsen) tot "Amsterdam Beach" met behoud van rust en ruimte;
 4. verkenning van de mogelijkheden om het gehele duingebied onder de noemer van "Nationaal Park" te brengen en als zodanig te promoten;
 5. ontwikkeling van een marketing- en promotiestrategie voor de Binnenduinrand in lijn met het project "Amsterdam bezoeken, Holland zien";
 6. opstelling van een regionale kansenkaart voor de versterking van de stads- en dorpsranden in de Binnenduinrand, inclusief de (recreatieve) ontsluiting van het aangrenzende buitengebied;
 7. nadere verkenning van de ontwikkelpotentie van de ov-knooppunten van de Zuid-Kennemerlandse corridor (vertrekpunt hiervoor is de Taskforce Ruimte Assist "Zuid-Kennemerland en IJmond- Toekomst bereikbaarheid en stations in een aantrekkelijke regio");
 8. inventarisatie, plan van aanpak en financiering van benodigde recreatieve verkeer- en vervoersverbindingen;
 9. opstelling van een integrale watervisie in combinatie met een strategische samenwerkings- agenda voor de Binnenduinrand;
 10. inbedding van de spelregels in de bestemmingsplannen, visies en programma's.
2. het concept ontwikkelperspectief Binnenduinrand vrij te geven voor inspraak.

Aanleiding en beoogd effect

Aanleiding

Het ontwikkelperspectief Binnenduinrand is een regionale visie op de gewenste ontwikkelrichting van de Binnenduinrand. De aanleiding voor het opstellen van een ontwikkelperspectief is de toenemende druk op het landschap. De landschappelijke kwaliteit is hoog, maar niet vanzelfsprekend. Het ontwikkelperspectief heeft als uitgangspunt dat de kwaliteit van het landschap leidend is voor toekomstige ontwikkelvraagstukken op het gebied van economische groei, woningbouw, recreatie en toerisme.

In 2011 is gestart met de eerste stap in dit proces, nl. het ondertekenen van de intentieovereenkomst door de betrokken gemeenten en de provincie. In die overeenkomst is afgesproken om te komen tot een ontwikkelperspectief en een uitvoeringsprogramma. Gedurende het proces is ook de Intergemeentelijke Structuurscan en de Visie MRA-West opgesteld.

Dit concept ontwikkelperspectief is de eerste stap in de vaststellingsprocedure. Na vaststelling van dit concept door de gemeenteraden en Provinciale Staten volgt een inspraakronde. Daarna volgt definitieve vaststelling.

Beoogd effect

Het doel van de visie is behoud en versterking van de kwaliteit van het landschap. Er worden ambities en spelregels voor ruimtelijke ontwikkeling benoemd die er voor zorgen dat de kwaliteit van het landschap behouden blijft.

Politieke keuzeruimte

Het ontwikkelperspectief heeft geen wettelijke basis, zoals een bestemmingsplan of een structuurvisie. Door vaststelling committeren de betrokken gemeenteraden zich aan de visie, ambities en spelregels. Vanwege dit zelfbindende karakter laat het ontwikkelperspectief zich het best vergelijken met een

structuurvisie. Dit betekent concreet dat activiteiten en ruimtelijke ontwikkelingen mede worden getoetst aan het ontwikkelperspectief en dat hiervan alleen kan worden afgeweken met een goede motivatie. Borging van de afspraken kan bijvoorbeeld worden geregeld door afstemming in de verschillende portefeuillehouders-overleggen en door inbedding van de spelregels in de ruimtelijke plannen van de gemeente.

De ambities en spelregels in het ontwikkelperspectief sluiten aan bij de uitgangspunten in de Bloemendaalse structuurvisie, de landgoederennota en de (concept) Nota villawijken. Zowel in het ontwikkelperspectief als in de gemeentelijke beleidsnota's wordt veel waarde gehecht aan de kwaliteit van het landschap. Dat komt terug in de ambities en spelregels in het ontwikkelperspectief.

Aanvullend daarop zijn de volgende opmerkingen te maken:

Nota villawijken

Bij spelregel 7 is er een concrete relatie met de (concept) Nota villawijken 2017. In die spelregel is bepaald dat *'ontwikkelingen in villawijken zich voegen in de bestaande stedenbouwkundige structuur en bijdragen aan het groene karakter en de ruimtelijke kwaliteit van de wijken'*. Voor de uitvoering van deze spelregel is een aantal randvoorwaarden genoemd. Deze randvoorwaarden passen binnen de uitgangspunten van de structuurvisie en de (concept) Nota villawijken.

Strand en kust

Met betrekking tot de kustplaatsen is als ambitie opgenomen dat het *'voor de kustplaatsen van vitaal belang is dat er voldoende ruimte is voor onderscheidende en kwalitatief hoogwaardige ontwikkeling van toerisme recreatie, met behoud van rust en ruimte'*. Aan deze ambitie wordt verder invulling gegeven via het *'spoor nr. 3: de toeristisch-recreatieve doorontwikkeling van de kust(plaatsen) tot 'Amsterdam Beach' met behoud van rust en ruimte'*. Het project 'Amsterdam Beach' heeft tot doel de identiteit van de kustplaatsen te versterken. Voor bezoekers van het strand is het dan duidelijker waar ze moeten zijn voor een levendig strand, sportieve activiteiten of juist rust en ruimte. De provincie Noord-Holland werkt momenteel aan het toekomstperspectief kust, samen met de kustgemeenten, waarin een verdere invulling wordt gegeven aan van het Kustpact, op basis van het geldende kader van wet- en regelgeving. Het toekomstperspectief zoekt mogelijkheden zowel natuur en economie te versterken én de kwaliteiten van de kust verder uit te bouwen. Onderdeel van het toekomstperspectief voor de kust vormt de zonering van de standen. Zowel het toekomstperspectief als Amsterdam Beach worden op een later moment aan u voorgelegd.

Gedachtegang

Wat houdt het Ontwikkelperspectief Binnenduinrand in?

Het Ontwikkelperspectief geeft een visie op de gewenste ontwikkelrichting van de Binnenduinrand en benoemt ambities en spelregels voor ruimtelijke ontwikkelingen. Het centrale uitgangspunt daarbij is dat de (hoge) kwaliteit van het landschap leidend is voor toekomstige ontwikkelvraagstukken op het gebied van economische groei, woningbouw en recreatie en toerisme.

In deze visie wordt met de Binnenduinrand het gebied bedoeld tussen het Noordzeekanaal in het noorden, de Randweg, het Spaarne en de Ringvaart in het oosten, de provinciegrens in het zuiden en Noordzee in het westen. Het ontwikkelperspectief is opgesteld door de gemeenten Haarlem, Heemstede, Bloemendaal, Zandvoort en Velsen, en de provincie Noord-Holland.

Een regionale aanpak

Er is gekozen voor een regionale aanpak. De reden daarvoor is dat de problematiek en de daarbij behorende opgaven complex zijn en de gemeentegrenzen voorbij gaan. Bovendien laat de gebruiker van de Binnenduinrand (de toerist, de wandelaar, de ondernemer) zich niet leiden door gemeentegrenzen. Om hierop passend te kunnen reageren, kan niet langer worden volstaan met lokale oplossingen. Daarom is consensus bij de betrokken gemeenten nodig over de wijze waarop de kernwaarden van de Binnenduinrand het best kunnen worden behouden en waar mogelijk versterkt. Het ontwikkelperspectief voorziet hierin.

Relatie met de MRA

Het ontwikkelperspectief Binnenduinrand is onderdeel van de MRA agenda. Onder de ontwikkelrichting 'Beter benutten van het landschap' betreft dit actie 3.1 *'een actieprogramma opstellen en uitvoeren voor het metropolitane landschap'*. Een kenmerkend punt van de MRA is de combinatie van stedelijkheid en landelijkheid op korte afstand van elkaar. Het landschap draagt bij aan de aantrekkelijkheid van de MRA. Door groei van het aantal bezoekers, de verwachte bevolkingstoename en een toenemend aantal evenementen neemt de druk op het landschap toe. Onder deze ontwikkelrichting wordt nog een aantal acties uitgevoerd, zoals bijvoorbeeld *'onderzoek naar een landschapsfonds'*, *'visie voor het veenweidegebied'*

en een aantal acties in het sociaal domein en op het gebied van cultuur.

Uitvoeringssporen

Het merendeel van de ambities en spelregels in het ontwikkelperspectief is niet nieuw, op verschillende terreinen is er al vigerend beleid en/of zijn al initiatieven gestart. Wel nieuw is dat in dit Ontwikkelperspectief alle ambities en spelregels in samenhang met elkaar worden gezien. Dit leidt tot een aantal inhoudelijke 'sporen', te weten:

1. opstelling van een regionaal uitvoeringsplan voor de buitenplaatsen, waarbij de ruimtelijke, culturele, recreatieve en toeristische aspecten op de verschillende schaalniveaus (lokaal, regionaal en MRA) in samenhang worden uitgewerkt;
2. opstelling van een regionale strategie voor de gehele reeks open gebieden, waarin gezocht wordt naar de optimale mix van agrarische functies, natuur, recreatie en landschappelijke waarden; inclusief de realisatie van verbindingzones naar het achterland;
3. toeristisch-recreatieve doorontwikkeling van de kust(plaatsen) tot "Amsterdam Beach" met behoud van rust en ruimte;
4. verkenning van de mogelijkheden om het gehele duingebied onder de noemer van "Nationaal Park" te brengen en als zodanig te promoten;
5. ontwikkeling van een marketing- en promotiestrategie voor de Binnenduintrand in lijn met het project "Amsterdam bezoeken, Holland zien";
6. opstelling van een regionale kansenkaart voor de versterking van de stads- en dorpsranden in de Binnenduintrand, inclusief de (recreatieve) ontsluiting van het aangrenzende buitengebied;
7. nadere verkenning van de ontwikkelpotentie van de ov-knooppunten van de Zuid-Kennemerlandse corridor (vertrekpunt hiervoor is de Taskforce Ruimte Assist "Zuid-Kennemerland en IJmond- Toekomst bereikbaarheid en stations in een aantrekkelijke regio");
8. inventarisatie, plan van aanpak en financiering van benodigde recreatieve verkeer- en vervoersverbindingen;
9. opstelling van een integrale watervisie in combinatie met een strategische samenwerkingsagenda voor de Binnenduintrand;
10. inbedding van de spelregels in de bestemmingsplannen, visies en programma's;

Deze sporen vormen de opmaat naar de volgende fase, de opstelling van een uitvoerings- en financieringsstrategie. De sporen geven de samenhang weer: op welk schaalniveau een bepaalde problematiek speelt, hoe bestaande projecten zich tot elkaar verhouden, wie met wie samen zou moeten werken.

Het belang van het ontwikkelperspectief

Het ontwikkelperspectief is een regionaal ruimtelijk beleidsstuk met landschappelijke (deel)visies voor het plangebied en daarmee een belangrijke bouwsteen voor (boven)lokale omgevingsvisies. Daarnaast is het een toetsingskader voor (boven)lokale opgaven en initiatieven en zorgt het daarmee voor bestuurlijke legitimatie voor een gemeenschappelijke aanpak van deze vraagstukken.

Tenslotte kan het Ontwikkelperspectief worden benut voor:

- een beter bewustzijn van de kwaliteiten van de Binnenduintrand, en op welke manier deze kwaliteiten bij ontwikkeling behouden of versterkt kunnen worden;
- een heldere positionering van de Binnenduintrand (en in het bijzonder de landschapswaarden daarvan) binnen de MRA en daarbuiten;
- een groter draagvlak voor inhoudelijke opgaven en financieringsmethoden;
- de uitvoering van de relevante afspraken uit de coalitieakkoorden en beleidsdocumenten van de betrokken gemeenten en de provincie;
- het agenderen van initiatieven aan de juiste tafel.

De bij de opstelling van het ontwikkelperspectief opgedane ervaringen hebben al gediend als input voor de Intergemeentelijke Structuurscan (IGS), MRA-visie West, het kwaliteitsbeeld van het MRA –landschap, de Ruimte Assist OV-Knooppunten Zuid-Kennemerland, maar ook voor bijvoorbeeld het beheer en ontwikkelplan van het Nationaal Park Zuid-Kennemerland en de herziening van de Leidraad landschap en cultuurhistorie van de provincie.

Omgekeerd sluit het ontwikkelperspectief aan op en agendeert het opgaven uit andere visies. Bijvoorbeeld de opgaven die het Nationaal Park Zuid-Kennemerland zich gesteld heeft in het nieuwe Beheer en Ontwikkelplan (BOP) op het punt van de relatie met het buitengebied. "Amsterdam Beach" wordt integraal en als MRA opgave gepositioneerd omdat dit geen lokaal belang van Zandvoort is maar een regionaal belang.

Kanttelingen

Bij het concept ontwikkelperspectief is een aantal kanttekeningen te plaatsen:

- Het ontwikkelperspectief is een zelfbindende visie. Gemeenteraad en college conformeren zich aan

de ambities en spelregels. Mocht er in de toekomst een ontwikkeling zijn die niet binnen deze afspraken past, dan is dat formeel geen probleem. De gemeente heeft dan echter wel uit te leggen aan de regio en provincie waarom die ontwikkeling zwaarder weegt dan de afgesproken spelregels. Het is de bedoeling dat de spelregels een doorvertaling krijgen in het eigen beleid.

- Het ontwikkelperspectief wordt voorgelegd aan 5 gemeenteraden en Provinciale Staten. Als deze organen niet geheel instemmen met het ontwikkelperspectief, zal bekeken worden waar de verschilpunten liggen. Daarna zal bekeken worden wat er nodig is om toch weer tot een gezamenlijke ambitie te komen. Het portefeuillehouders-overleg kan hierin een belangrijke rol vervullen. Uiteindelijk is het landschap een gezamenlijke verantwoordelijkheid.
- Op dit moment is nog niet bekend hoeveel geld en inzet nodig is voor uitvoering van de 'sporen'. Wat nu voorligt is het vaststellen van een gezamenlijke visie. De volgende stap is de uitvoeringsstrategie. Er zit aan het ontwikkelperspectief nog geen investeringsverplichting. Het is wel zo dat als wordt ingestemd met het ontwikkelperspectief dat ook gezamenlijk bekeken zal worden hoe de uitvoering georganiseerd gaat worden.
- Een aantal 'sporen' is al in gang gezet. Er is al gestart met de acties 'Amsterdam Beach' (nr. 3) en OV-knooppunten Kennemerlijn (nr. 7). Voor die sporen kan daarom alleen maar ingestemd worden met uitvoering daarvan. Deze 'sporen' zijn benoemd zodat ze zichtbaar blijven op de politieke agenda.

Overwegingen van het college

Het college stelt voor om in te stemmen met het concept ontwikkelperspectief. Het college stemt in met de genoemde ambities en spelregels en ziet het belang om deze integraal en regionaal aan te pakken.

Middelen

Voor dit besluit hoeven geen middelen te worden vrijgemaakt.

Participatie

Bij de voorbereiding van het Ontwikkelperspectief zijn belanghebbende organisaties, gemeenteraden en Provinciale staten betrokken.

De volgende stakeholders zijn betrokken:

- de ambtelijke organisaties van de betrokken gemeenten en de provincie (beleidsvelden groen, recreatie, cultuurhistorie, verkeer, RO, EZ, wonen etc.);
- de terreinbeherende organisaties (Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, PWN, het Nationaal Park Zuid-Kennemerland, Waternet, Rijnland en Landschap Noord-Holland);
- belangenorganisaties en grondeigenaren (LTO, vertegenwoordiging buitenplaatsen, Stichting agrariërs Westelijk Tuinbouwgebied, agrarische ondernemers, Vereniging Santpoort).

In de voorbereidingsfase heeft tot nu toe drie keer een politiek-bestuurlijke consultatie plaatsgevonden. De gezamenlijke raden en provinciale statenleden zijn uitgenodigd voor een drietal raadsconferenties om in een vroeg stadium een inhoudelijke discussie te voeren over ruimtelijke thema's met een weerslag op het landschap. Tijdens de eerste raadsconferentie is de behoefte aan een integrale en breed gedragen ontwikkelstrategie bevestigd en zijn de belangrijkste dilemma's bij de opstelling van het ontwikkelperspectief verkend. Tijdens de tweede conferentie zijn de beoogde ambities voor een eerste beoordeling aan de raden en statenleden voorgelegd. Tijdens de derde conferentie is de werking van het Ontwikkelperspectief in de praktijk en de toegevoegde waarde ervan voor de beoordeling van ruimtelijke ontwikkelingen besproken. Voor de impressies van de conferenties verwijzen wij naar bijlage 5 van de bijlagen bij het Ontwikkelperspectief. De bijlagen worden niet vastgesteld, maar zijn ter informatie bijgevoegd.

Na vaststelling van het concept ontwikkelperspectief volgt een inspraakronde. De inspraakreacties zullen afgewogen worden bij de vaststelling van het ontwikkelperspectief. Na de inspraakronde volgt nog een 4^e raadsconferentie voor de raads- en statenleden.

Communicatie

Het concept ontwikkelperspectief zal door de regiogemeenten en provincie gezamenlijk gepubliceerd worden.

Samenwerking (Heemstede)

Het ontwikkelperspectief is tot stand gekomen door een regionale samenwerking van de provincie Noord-Holland en de gemeenten Haarlem, Heemstede, Bloemendaal, Zandvoort, Velsen, Haarlemmerliede & Spaarnwoude. Een specifieke samenwerking met Heemstede is in dit geval niet aan de orde.

Vervolgproces/evaluatie

Als de betrokken gemeenten en Gedeputeerde Staten besluiten overeenkomstig het voorstel, dan zal het concept ontwikkelperspectief voor inspraak ter inzage worden gelegd. De beantwoording van de inspraakreacties wordt verwerkt in een nota van beantwoording, die deel zal uitmaken van de stukken die vervolgens ter vaststelling van het Ontwikkelperspectief zullen worden aangeboden.

De planning van het vaststellingstraject is als volgt:

Inspraak: oktober/november 2017

4^e Raadsconferentie (inspraakreacties en Ontwikkelperspectief): december 2017

Vaststelling in gemeenteraden en door GS/PS: februari 2018

Bijlagen

Concept Ontwikkelperspectief Binnenduinrand:

2017013111: Concept ontwikkelperspectief Binnenduinrand

2017013110: Kaarten bij concept ontwikkelperspectief Binnenduinrand

2017013108: Bijlagen bij concept ontwikkelperspectief Binnenduinrand

Achterliggende documenten

-

Burgemeester en wethouders van Bloemendaal,

, burgemeester.

, gemeentesecretaris.

Advies Commissie